

Artsenkrant

De referentie voor huisartsen en specialisten

www.artsenkrant.com

33ste jaar nr 2310 - Vrijdag 29 maart 2013 - 1,50 € - Halfwekelijks blad - P309577 - ACTUAMEDICA - RAKETSTRAAT 50, BUS 14 - 1130 BRUSSEL

**AANVRAAG RADIOLOGIE
WORDT BIJGESTUURD**

4

**STUDENT-FLIPPERKAMPIOEN
WIL LIJKSCHOUWER WORDEN**

23

**GENOMINEERD VOOR DE PRIJS
VAN ARTSENKRANT:
TINE RUYMBEKE**

24

Euthanasie bij dementie: het dilemma van de arts

In ons land buigt het parlement zich over de uitbreiding van de euthanasiewet naar dementerenden. En dat ligt nog een stuk gevoeliger dan euthanasie voor minderjarigen. In Nederland krijgen artsen sinds kort het advies geen euthanasie op dementerenden uit te voeren als de patiënt zijn wens niet meer kan bevestigen.

In de Belgische euthanasiewet uit 2002 staat dat een voorafgaande wilsverklaring enkel geldig is bij onomkeerbare coma. Wat demente patiënten betreft, staat Nederland een stap verder: er is een apart wetsartikel dat een wilsverklaring over euthanasie bij dementie gelijkwaardig stelt aan een mondeling verzoek. Laten we daarom eens even over de grens kijken.

Bevestigen

De Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Geneeskunde (KNMG) nam deze maand een opgemerkt standpunt over dat nieuwe wetsartikel in. Het komt erop neer dat euthanasie alleen verantwoord is als een patiënt de wens om dood te gaan, kan bevestigen. Een schriftelijke wilsverklaring is niet voldoende, luidt het.

Met dat nieuwe standpunt kwam de KNMG al in botsing met voormalig minister van Volksgezondheid Els Borst. En ook huidig minister Edith Schippers liet al haar teleurstelling blijken. Het is nu juist "de bedoeling van de wetgever geweest om ook mensen met dementie een waardig levenseinde te geven", zeggen ze.

Volgens de artsenfederatie is het cruciaal dat een patiënt op het moment van de daadwerkelijke uitvoering de wens om te sterven in woord of gebaar duidelijk kan maken. Alleen dan is euthanasie professioneel te verantwoorden, luidt het. "Euthanasie uitvoeren bij iemand die daar zelf niet meer om vraagt, kan niet van een arts verwacht worden."

Bij mensen met gevorderde dementie is het moeilijk vast te stellen of de wilsverklaring nog steeds actueel is, argumenteert de KNMG. "De medisch-professionele norm is op dit punt strenger dan de wet. Wanneer de dementie te ver is gevorderd en de doodswens niet meer kan worden geuit, kunnen artsen uitsluitend op grond van een wilsverklaring geen euthanasie uitvoeren."

Rutger Jan van der Gaag, voorzitter van de KNMG, noemt dat "de tragiek van euthanasie bij dementie: het is te vroeg of te laat". Voor dat tragische dilemma is er geen eenvoudige oplossing, schreef hij in de *Volkskrant*.

Er is het dilemma van de patiënt die zijn verzoek tot euthanasie aan de orde moet stellen bij het begin van zijn dementie. Later in het proces van de dementie komt het dilemma eerder bij de arts te liggen. De patiënt die voor hem staat, is mogelijk een 'andere persoon' geworden en herinnert zich niet eens dat hij ooit een schriftelijke doodswens heeft geuit. Als het van de KNMG afhangt, kan dan van euthanasie geen sprake meer zijn.

Het zijn dilemma's die ongetwijfeld ook in het Belgische euthanasiedebat op tafel komen.

Peter Backx

*De tragiek van euthanasie
bij dementen: het is te
vroeg of te laat*

> Blz. 2: Onduidelijkheid over aangifteplicht euthanasie

Alternatieve geneeswijzen: Artsenkrant houdt de vinger aan de pols

Minister van Volksgezondheid Laurette Onkelinx maakt werk van de legalisering van vier niet-conventionele praktijken: homeopathie, acupunctuur, chiropraxie en osteopathie. Zo zou ze wettelijk bepalen welke geneeswijzen toegelaten zijn en wie ze mag toepassen. Artsenkrant doet een rondvraag bij artsenverenigingen, politici, ziekenfondsen, ... over hun standpunt ter zake.

> Blz. 6-7:

- **Wat denken de artsenverenigingen?**
- **Decanen in het verzet**
- **Mieke Vogels: 'Ik vraag wat meer bescheidenheid van de wetenschap'**

